

ప్రగతి పథంలో ఆంధ్రప్రదేశ్

శాంతి సాభాగ్యాలు

ప్రగతి పథంలో ఆంధ్రప్రదేశ్

శాంతి సాభాగ్యాలు

గౌ. ముఖ్యమంత్రి గారి ఫోన్ ఇన్ కార్యక్రమం

31-12-2003 సాయంత్రం 5-30 గం. నుంచి 7-00 గం. వరకు

(తేజ, మాదీవి, విస్సా, ఇన్ కేబుల్ లో ప్రత్యక్ష ప్రసారం)

- * ఏ సమాజమైనా ప్రగతి సాధించాలంటే శాంతి చాలా ముఖ్యం.
- * రాష్ట్రంలో శాంతిభద్రతల పరిరక్షణకు ప్రభుత్వం అత్యంత ప్రాధాన్యమిస్తోంది.
- * ప్రజలందరూ పరస్పర స్నేహ భావాన్ని పెంపొందించుకుని శాంతియుత సహ జీవనాన్ని సాగించినప్పుడే మనది ఆదర్శ రాష్ట్రం అవుతుంది.
- * ఎంత అభివృద్ధి చెందిన రాష్ట్రమైనా భద్రత లోపిస్తే ఆర్థిక, సామాజిక స్థితిగతులు దెబ్బతినే ప్రమాదం కలుగుతుంది.
- * గత కొన్నేళ్లుగా ఎంతో శక్తివంతమైన దేశాలు సైతం ఉగ్రవాదుల దాడులను ఎదుర్కొనవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడింది
- * ఇటువంటి దాడుల ఫలితంగా సామాన్య ప్రజల్లో అభద్రతా భావం పెరిగే అవకాశం ఉంది.
- * శాంతిని, మత సామరస్యాన్ని కాపాడుతున్న రాష్ట్రంగా ఆంధ్రప్రదేశ్ దేశంలో అన్ని రాష్ట్రాలలో కెల్లా అగ్రస్థానంలో ఉండడం ఎంతో గర్వకారణం.
- * సమాజంలో శాంతిని నెలకొల్పే బాధ్యత ప్రభుత్వంపై ఉంది.

- * నేరాలను అదుపు చేయడం, నేర పరిశోధన, శాంతి భద్రతలు, మానవ హక్కుల పరిరక్షణ కోసం పోలీసు యంత్రాంగాన్ని సమాయత్త పరచడం, ప్రస్తుత సమాజంలో ఎదురవుతున్న సవాళ్లను ఎదుర్కొనడం వంటి అంశాలకు ప్రభుత్వం ప్రాధాన్యత ఇస్తుంది.
- * ప్రజలతో సన్నిహిత సంబంధాలు పెంచుకుని స్నేహ భావంతో వ్యవహరించే విధంగా పోలీసులను తీర్చిదిద్దేందుకు గత ఎనిమిదేళ్ల కాలంలో పోలీసు వ్యవస్థ ఆధునీకరణ, శిక్షణ కార్యక్రమాలను చేపట్టడం జరిగింది.

కమ్యూనిటీ పోలీసింగ్ - మైత్రి :

- * ప్రభుత్వ కార్యక్రమాల్లో ప్రజలను భాగస్వాములుగా చేసి వారి మద్దతుతో ఎటువంటి కార్యక్రమమైనా జయప్రదం చేయవచ్చు.
- * ఈ దిశగా నీటి వినియోగదారుల సంఘాలు, డ్యాక్రా గ్రూపులు, పాఠశాల విద్యార్థులు ప్రవేశ పెట్టడం జరిగింది.
- * ప్రజల ఆశయాలు, ఆకాంక్షలకు అనుగుణంగా రక్షణ, భద్రతల కోసం పోలీసు విధుల్లో ప్రజల సహకారాన్ని ప్రభుత్వం కోరుతోంది.
- * ఈ నేపథ్యంలో పోలీసులు - ప్రజల మధ్య సహకారానికి మైత్రి సంఘాలు (కమ్యూనిటీ పోలీసింగ్) ఏర్పాటు చేయాలని నిర్ణయించి 2000వ సంవత్సరం ఏప్రిల్ 5వ తేదీన ఆరంభించడం జరిగింది.
- * రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా, గ్రామాల వారీగా, ప్రాంతాల వారీగా మైత్రి కమిటీల ఏర్పాటు.

మైత్రి కమిటీలు

▶ పోలీస్ స్టేషన్ల సంఖ్య	1444
▶ మైత్రి కమిటీల సంఖ్య	10734
▶ మైత్రి కమిటీ సభ్యులు	4,17,997

మైత్రి కమిటీలు (సభ్యుల వివరాలు)

యూత్	1,43,480
ప్రాఫెషనల్స్	34,419
మహిళలు	62,031
దళిత వర్గాలు	55,796
స్వాతంత్ర్య సమరయోధులు	44,216
మైనార్టీలు	27,422
ట్రేడ్ యూనియన్లు మొ॥	50,633

*** మైత్రీ సంఘాల ద్వారా**

- ట్రాఫిక్ మేనేజ్మెంట్
- వరకట్న వేధింపు తదితర సమస్యల పరిష్కారం, ఫ్యామిలీ కౌన్సిలింగ్.
- మత ఘర్షణలు అదుపు, ముఠాకక్షలు, తీవ్రవాదుల హింస, ఈవ్ టీజింగ్, రౌడీయిజం వంటి సమస్యల పరిష్కారం.

* మైత్రీ కమిటీ సభ్యులు అందజేసే సమాచారంతో, సహకారంతో ఎన్నో ముఖ్యమైన కేసుల దర్యాప్తు.

సిటిజన్స్ ఛార్జర్ :

- * ప్రజలను మర్యాద పూర్వకంగా పలకరించి, స్నేహ పూర్వకమైన సహాయం అందించి వారి సమస్యల పరిష్కారానికి తోడ్పడేందుకు వీలుగా అన్ని పోలీసు స్టేషన్లలో సిటిజన్ ఛార్జర్ ఏర్పాటు.
- * నేరాల అదుపు, శాంతిభద్రతల పరిరక్షణ, నేరాల నమోదు, ప్రాసిక్యూషన్, ట్రాఫిక్ నిబంధనలు, నిర్వహణ, సహాయ చర్యలు, మానవ హక్కుల పరిరక్షణ వంటి అంశాలపై పోలీసులు అందజేసే సర్వీసులను ఈ సిటిజన్ ఛార్జర్ వివరిస్తుంది.

సెంట్రల్ కంప్లెయింట్ సెల్ :

రాష్ట్ర రాజధానిలోను, అన్ని జిల్లా కేంద్రాలలోను కేంద్ర ఫిర్యాదు విభాగం (సెంట్రల్ కంప్లెయింట్ సెల్) ఏర్పాటు.

- * ప్రజల ఫిర్యాదులను ఒకే కేంద్రంలో స్వీకరించడం.
- * ప్రజలకు సంతృప్తినిచ్చే విధంగా ప్రజాసమస్యలను శ్రద్ధగా పరిష్కరించడం.

జిల్లా అధికారులకు వచ్చిన ఫిర్యాదులు

● ఫిర్యాదులు వచ్చినవి	14,492
● పరిష్కారమైనవి	13,074
● విచారణలో ఉన్నవి	1,418

రిసెప్షన్ సెంటర్లు :

* ప్రజలను మర్యాద పూర్వకంగా పలకరించి వారి సమస్యలను సత్వరంగా పరిష్కారం చేసేందుకు వీలుగా రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా 1,444 పోలీసు స్టేషన్లలో రిసెప్షన్ సెంటర్లు.

పోలీసు స్టేషన్లలో వచ్చిన ఫిర్యాదులు

● ఫిర్యాదులు వచ్చినవి	2,19,855
● పరిష్కారమైనవి	2,08,791
● విచారణలో ఉన్నవి	11,064

ఫ్యామిలీ కౌన్సెలింగ్ సెంటర్లు :

- * వివాహ సంబంధమైన సమస్యల పరిష్కారం కోసం కౌన్సెలింగ్ చేసేందుకు వీలుగా రాష్ట్రంలోని అన్ని జిల్లాలలో ఫ్యామిలీ కౌన్సెలింగ్ సెంటర్లు.

కుటుంబ సలహా కేంద్రాలు	
• ఉన్న కేంద్రాలు	153
• వచ్చిన కేసులు	3958
• పరిష్కారమైనవి	3546
• దిచారణలో ఉన్నవి	412

పారిపోయిన పిల్లల అప్పగింఠ :

- * ఎంతోమంది పిల్లలు ఇళ్ల నుంచి పారిపోయి వచ్చి వారి తల్లిదండ్రులకు మనోవేదన కలిగిస్తున్నారు.

బ్యాక్ హోమ్- ఇంటికి చేరిన పిల్లలు 30-11-2003		
వట్టణం	తల్లిదండ్రుల వద్దకు చేరిన పిల్లలు	ప్రాణిక్తు ప్రారంభ తేదీ
విజయవాడ	503	17-01-01
విశాఖపట్నం	10	14-11-99
కాకినాడ	42	18-01-01
తిరుపతి	104	18-01-01
మొత్తం	659	

- * ఇటువంటి వారిని తిరిగి వారి తల్లిదండ్రులకు అప్పగించేందుకు పోలీసు శాఖ ఒక కార్యక్రమాన్ని చేపట్టింది.
- * ఇప్పటివరకు 659 మంది పిల్లలను ఇళ్లకు చేర్చి తల్లిదండ్రులకు అప్పజెప్పడం జరిగింది.

పోలీసులకు శిక్షణ :

- * ప్రజలకు మరింత మెరుగైన సేవలందించడానికి, మెళకువలను నేర్చుకోడానికి పోలీసులకు శిక్షణ ఎంతో ముఖ్యం.
- * ఇప్పటివరకు పోలీస్ సిబ్బందికి శిక్షణలో నిర్లక్ష్యవైఖరి:
- * ఇన్ సర్వీస్ ట్రైనింగ్ లేనే లేదు.
- * పోలీసు సిబ్బందికి శిక్షణ విషయంలో ప్రాధాన్యత.
- * పోలీసు శాఖ బడ్జెట్లో 2 శాతం శిక్షణ కార్యక్రమాలకు ఖర్చు.
- * అన్ని జిల్లాలలో శిక్షణ కేంద్రాల ఏర్పాటు.
- * ప్రస్తుత సంవత్సరంలో 42,116 పోలీసులు అంటే పోలీసు సిబ్బందిలో సగం మందికి శిక్షణ ఇచ్చాం.
- * నిరంతర శిక్షణతో అద్భుతమైన ఫలితాలు.
- * శిక్షణ ప్రభావంతో ప్రజా బంధువులుగా పోలీసులు - సామాజిక సేవలో భాగస్వామ్యం.
- * అకాడమీలో 36,000 మంది ఆఫీసర్లకు శిక్షణ.
- * 2002లో మొదటి బ్యాచ్లో కేడెట్ సబ్ ఇన్ స్పెక్టర్లు, ఇద్దరు మహిళా ప్రొబేషనరీ డిఎస్పీలకు అకాడమీలో శిక్షణ.
- * రాష్ట్రాల డిజిపిల వార్షిక సమావేశంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ పోలీస్ అకాడమీకి (అప్పా) ప్రధానమంత్రి ప్రశంస.
- * అకాడమీ ఉన్నత ప్రమాణాలను పర్యవేక్షించేందుకు వివిధ దేశాల ప్రతিনিధి బృందాలు 'అప్పా' సందర్శన.

- * ఇతర రాష్ట్రాల పోలీసు సిబ్బందికి 'అప్పా'లో శిక్షణ.
- * త్రిపుర రాష్ట్రానికి చెందిన 49 కేడెట్ సబ్ ఇన్స్పెక్టర్లకు ఆంధ్రప్రదేశ్ పోలీస్ అకాడమీలో ప్రాథమిక శిక్షణ నివ్వడం మనకెంతో గర్వకారణం.

గ్రేహౌండ్స్

- * గ్రేహౌండ్స్ ఒక ప్రత్యేక కమెండో యూనిట్.
- * గ్రేహౌండ్స్ కు గెరిల్లా ఆపరేషన్లలో, అటవీ ప్రాంతాల సంచారంలో శిక్షణనివ్వడంతోపాటు అధునాతన పరికరాలను సమకూర్చడం జరిగింది.
- * దేశంలో ఇటువంటి యూనిట్ను ఏర్పాటు చేయడం ఇదే ప్రథమం.
- * శాంతి భద్రతల సమస్య ఉత్పన్నమైన సందర్భాలలోను, మత ఘర్షణలు తలెత్తిన సమయాల్లో కూడా గ్రేహౌండ్స్ దళాలను వినియోగించడం జరుగుతుంది.
- * రాష్ట్రంలో వరదలు, తదితర ప్రకృతి వైపరీత్యాలు వచ్చిన సమయంలో గ్రేహౌండ్స్ గణనీయమైన సేవలు అందించారు.
- * బీహార్, చత్తీస్ఘడ్, జార్ఖండ్, ఒరిస్సా, మధ్యప్రదేశ్ రాష్ట్రాల పోలీసు సిబ్బందికి గ్రేహౌండ్స్ శిక్షణనిస్తోంది.

పోలీస్ కమ్యూనికేషన్లు :

- * పోలీసు కమ్యూనికేషన్ వ్యవస్థను మెరుగుపరచి ప్రజలకు ఉత్తమ సేవలనందించేందుకు చర్యలు.
- * పాత వైర్లెస్ సెట్ల స్థానంలో అధునాతన వైర్లెస్ సెట్లు
- * తుపానుల సందర్భంగా, 2002లో జరిగిన నేషనల్ గేమ్స్, 2003లో జరిగిన గోదావరి పుష్కరాలు, ఆఫ్రో-ఏషియా క్రీడల సందర్భంగా పోలీసు కమ్యూనికేషన్లను సమర్థవంతంగా వినియోగించడం జరిగింది.
- * ఒరిస్సాలో కొన్నేళ్ల కిందట సంభవించిన పెనుతుపాను సందర్భంగాను, గుజరాత్ భూకంపం సమయంలోను కమ్యూనికేషన్ వ్యవస్థను ఆంధ్రప్రదేశ్ నెలకొల్పింది.

- * దీనితో ఆయా రాష్ట్రాల పాలనాయంత్రాంగం ప్రజలకు సహాయ పునరావాస కార్యక్రమాలు చేపట్టగలిగింది.
- * రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇటువంటి కమ్యూనికేషన్ వ్యవస్థను ఏర్పాటు చేసినందుకు ఒరిస్సా, గుజరాత్ ప్రభుత్వాలు కృతజ్ఞతలు తెలిపాయి.

ఎ.పి. ఫోరెన్సిక్ లేబరేటరీ :

- * సమర్థవంతమైన, సత్వర సేవలను ప్రజలకు అందించేందుకు వీలుగా నేరాలను కేసులను పరిశోధించే అధికారులకు అధునాతన పరికరాల సదుపాయం.
- * రాష్ట్ర ఫోరెన్సిక్ లేబరేటరీ పటిష్టం.
- * క్లూస్ టీంలు :
 - నేరాలు జరిగిన ప్రదేశాల్లో ఆధారాలు సేకరించేందుకు అన్ని జిల్లాలలో కమిషనరేట్లలో "క్లూస్" టీంలు.
 - నేరాలు జరిగిన స్థలంలో క్లూస్ టీంల పరిశోధనల ద్వారా అక్కడికక్కడే కొన్ని సంచలనాత్మక కేసుల పరిష్కారం.

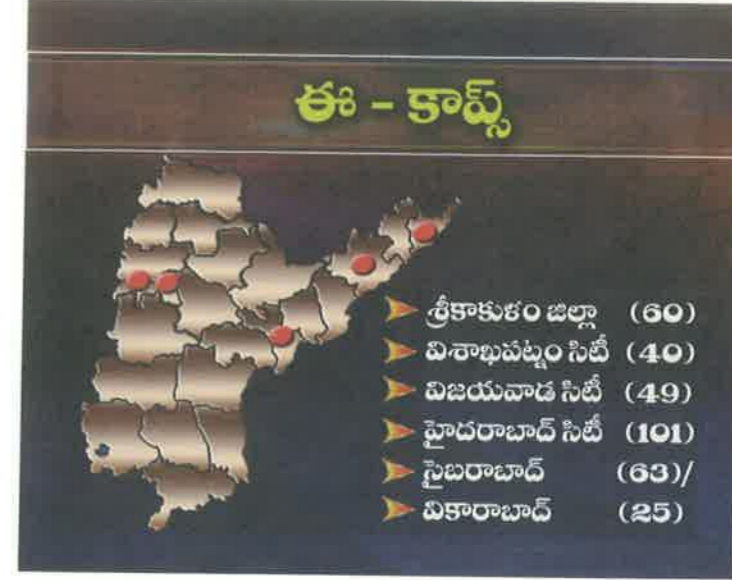
స్వచ్ఛమైన న్యాయం :

- * ఎపిఎఫ్ఎల్ కు ఐఎస్ఓ (ISO) 9001 అక్రిడిటేషన్
 - * అంతర్జాతీయ అక్రిడిటేషన్ సంపాదించిన దేశంలో మొట్టమొదటి ఫోరెన్సిక్ సైన్స్ లేబరేటరీ.
 - * డిఎస్ఎ ఫింగర్ (ప్రింటింగ్, కంప్యూటర్ ఫోరెన్సిక్), ఫోరెన్సిక్ ఇంజనీరింగ్ సదుపాయాలున్న ఏకైక ఫోరెన్సిక్ లేబరేటరీ.
 - * కర్నాటక, కేరళ, తమిళనాడు, మహారాష్ట్ర, బీహార్, ఉత్తరప్రదేశ్, జమ్మూ కాశ్మీర్, గోవా రాష్ట్రాలలో జరిగిన సంచలనాత్మక కేసుల పరిష్కారానికి ఎపిఎఫ్ఎల్ సహాయం.

- * సిబిఐతో సహా ఆర్బిఐ, పాస్పోర్టు అధారిటీ, ఎయిర్పోర్ట్స్ అధారిటీ, ఎక్సైజ్, బ్యాంకులు, భారత సైనికదళం, వంటి సంస్థలు ఎన్నో కేసులను ఎపిఎఫ్ఎస్ఎల్ పరిశీలనకు పంపడం జరిగింది.
- * బ్రిటిష్, ఇటాలియన్ రాయబార కార్యాలయాలు కూడా ముఖ్యమైన కేసులను ఎపిఎఫ్ఎస్ఎల్ పరిశీలనకు పంపడం జరిగింది.
- * సామాజిక న్యాయం చేకూర్చే విషయంలో కూడా ఎపిఎఫ్ఎస్ఎల్ పలు విధాలుగా తోడ్పడుతోంది.
 - పిల్లల తారుమారు కేసులు.
 - పిల్లల దత్తత కేసుల రాకెట్
 - తల్లిదండ్రుల నిర్దారణ వంటి కుటుంబ వివాద కేసుల పరిష్కారం.
 - విషంతాగి, నిద్రమాత్రలు మింగి ఆత్మహత్య ప్రయత్నాలకు పాల్పడిన ప్రాణాలు కాపాడటంలో ఎపిఎఫ్ఎస్ఎల్ పాత్ర.

ఆన్లైన్ పోలీస్ నెట్వర్క్ - ఇ-కాప్స్ విధానం అమలు :

- * ప్రజల ముంగిట్లో పాలన తేవాలని ప్రభుత్వ ధ్యేయం.
- * దీనికోసం రాష్ట్రంలో పెద్ద ఎత్తున కంప్యూటరైజేషన్ ప్రారంభించడం జరిగింది.
- * ప్రజలకు పోలీసులు మరింత సేవ చేసేందుకు వీలుగా ఇ-కాప్స్ అనే కంప్యూటరీకరణ కార్యక్రమాన్ని గత ఏడాది జూన్ 16న ప్రారంభించడం జరిగింది.
- * ఇప్పటికే హైదరాబాద్, విజయవాడ, విశాఖపట్నం, శ్రీకాకుళంలలో ప్రారంభించిన ఇ-కాప్స్ కార్యక్రమాన్ని మిగిలిన అన్ని పోలీస్ స్టేషన్లకు విస్తరణ.
- * సైబరాబాద్లో కూడా త్వరలోనే ప్రారంభం.
- * ఇ-కాప్స్ సేవలకు గుర్తింపుగా కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి 2003 నవంబర్లో ఇ-గవర్నెన్స్ అవార్డు.

సైబర్ క్రైమ్ పోలీస్ స్టేషన్ :

- * ఇన్ఫర్మేషన్ టెక్నాలజీ రంగంలో హైదరాబాద్ నగరం ఎంతో అభివృద్ధి సాధించి పెద్ద పెద్ద ఐటి సంస్థలకు కేంద్రంగా మారింది.
- * గత ఏడాది డిసెంబర్ 23న రాష్ట్రంలో ఒక సైబర్ పోలీస్ స్టేషన్ను ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసింది.
- * సైబర్ నేరాలను సమర్థవంతంగా అరికట్టేందుకు సైబర్ పోలీస్ స్టేషన్ ఏర్పాటు చేసిన రాష్ట్రాలలో ఆంధ్రప్రదేశ్ ఒకటి.
- * ఇక్కడి సిబ్బందికి ప్రత్యేక శిక్షణ
- * ఇన్వెస్టిగేటింగ్ అధికారులకు అధునాతన పరికరాల సదుపాయం.

క్రైమ్ స్టాపర్ :

- * 1998లో క్రైం స్టాపర్ విభాగాల ఏర్పాటు.
- * ప్రజలకు ఏ సమస్య ఉన్నా 1090కి ఫోన్ చేసి పోలీసులను సంప్రదించే సౌకర్యం.

- * ఫోన్ చేసిన వారు తమ పేరు గుర్తింపు వెల్లడించవలసిన అవసరం లేదు. వివరాలు గోప్యంగా ఉంచడం జరుగుతుంది.
- * గుప్త సమాచారం అందించిన వారికి కోడ్ నెంబర్ ఇవ్వడం జరుగుతుంది.
- * తాము తీసుకున్న చర్యల గురించి ఫోన్ చేసిన వ్యక్తికి పోలీసులు తెలియజేస్తారు.

కంట్రోల్ రూమ్ల ఆధునికరణ :

- * పోలీస్ కంట్రోల్ రూమ్లు అత్యవసర సమయాల్లో ప్రజలకు అందుబాటులో ఉండే కేంద్రాలు.
 - మెరుగైన సేవల కోసం కంట్రోల్ రూమ్ల ఆధునికరణ.
 - హైదరాబాద్ సిటీ, సైబరాబాద్, విజయవాడ, విశాఖపట్నం పోలీస్ కంట్రోల్ రూమ్లను ఇప్పటికే అత్యంత అధునాతన పరికరాలతో ఆధునికరణ.

రక్షక్, బ్లూకోల్డ్స్, లేక్ పోలీస్ :

- * నేరాలు, అలజడి జరిగిన సందర్భాలలో వెంటనే వచ్చేందుకు “రక్షక్” పోలీసు గస్తీ వాహనాలు, మోటార్ సైకిళ్లతో గస్తీకి “బ్లూకోల్డ్స్”ను ప్రవేశ పెట్టడం జరిగింది.
- * రక్షక్, బ్లూకోల్డ్స్ లను దశల వారీగా రాష్ట్రంలోని అన్ని ప్రాంతాలకు విస్తరణ.
- * హైదరాబాద్ లో అతి ముఖ్యమైన పర్యాటక కేంద్రమైన టాంక్ బండ్ వద్ద లేక్ పోలీస్ స్టేషన్ ఏర్పాటు.

ఎపి స్టేట్ రోడ్ సేఫ్టీ బోర్డు - హైవే పెట్రోలింగ్ :

- * రోడ్డు ప్రయాణికుల్లో భద్రతా భావాన్ని కలుగ చేయడం మా ప్రభుత్వ ధ్యేయం.
- * గత ఏడాది 34,142 రోడ్డు ప్రమాదాలు జరిగాయి.
- * 9532 మంది మరణించారు.
- * ఆంధ్రప్రదేశ్ స్టేట్ రోడ్ సేఫ్టీ బోర్డు, రోడ్ సేఫ్టీ అధారిటీ ఏర్పాటు

ప్రమాదాలు - మరణాలు (2001-2003)

	ప్రమాదాలు	మరణాలు
● 2001	28902	8248
● 2002	34142	9532
● 2003	29354	8022

- * జాతీయ రహదారులపై ప్రమాదాల నివారణ చర్యలను అధ్యయనం చేసి వాటి అమలుకు ఈ అధారిటీ పాటు పడుతోంది.
- * ప్రమాదాలు జరిగిన వెంటనే గాయపడిన వారిని, బాధితులను ఆసుపతులకు తరలించడం వంటి చర్యలను చేపడుతోంది.
- * రోడ్డు భద్రత గురించి ప్రజలను చైతన్య పరచడంతో పాటు శిక్షణ కూడా ఇస్తుంది.
- * రాష్ట్రంలోని నేషనల్ హైవేస్ పై మొబైల్ పెట్రోలింగ్ వాహనాలను ప్రవేశ పెట్టడం జరిగింది.
- * ట్రాఫిక్ క్రమబద్ధీకరణ కోసం జిల్లా స్థాయిలో ట్రాఫిక్ కోఆర్డినేషన్ కమిటీల ఏర్పాటు.

సైబరాబాద్ కమిషనరేటు

- * హైదరాబాదు చుట్టు ప్రక్కల పోలీసింగ్ ను మెరుగు పరిచేందుకై సైబరాబాద్ పోలీసు కమిషనరేట్ ఏర్పాటు
- * హైదరాబాదు చుట్టు ప్రక్కల పెరిగిపోతున్న జనాభా, నేరాలు, దోపిడీల అదుపునకు ఇది తోడ్పడుతుంది.

జైళ్లు

- * ఆంధ్రప్రదేశ్ జైళ్ళు శాఖ అభ్యుదయ విధానాలతో కూడినది.
- * సమాజంలోని నేరస్థుడు ఉత్తమ పౌరుడుగా జైలు నుంచి తిరిగి రావాలన్నదే ఈ శాఖ ఉద్దేశ్యం.
- * విచారణలో గల నేరస్థులను వీడియో లింకేజి ద్వారా ఆయా కోర్టుల ముందు హాజరుపరిచే విధానాలకి శ్రీకారం.
- * సమర్థవంతమైన పాలన, నేరస్థులకు న్యాయం జరిపేందుకు సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని వినియోగించుకుంటూ కోర్టులు, జైళ్ళు మధ్య వీడియో లింకేజి 2001 జనవరి 24 నుంచి అమలు.
- * ఇలాంటి విధానం అమలు దేశంలోనే ప్రప్రథమం.
- * ఈ పథకం విజయవంతం కావడంతో అన్ని సెంట్రల్ జైళ్ళు, జిల్లా జైళ్ళు, మండల జైళ్ళకు, ముఖ్యమైన సబ్ జైళ్ళను కూడా రూ. 2.5 కోట్ల ఖర్చుతో విస్తరణ.
- * అంతర్జాతీయ ప్రమాణాలతో రూ. 60 కోట్లతో చర్లపల్లి, విశాఖపట్టణాలలో ఈ రెండు సెంట్రల్ జైళ్ళు.

విద్య, యోగ

- * ఖైదీలకు ధ్యానం, యోగ, అక్షరాస్యతా కార్యక్రమాలు.
- * కరస్పాండెన్స్ కోర్సుల ద్వారా ఖైదీలకు ఉన్నత విద్య.
- * మహిళా ఖైదీలకు ప్రత్యేక పరిరక్షణ - కేంద్ర జైళ్ళ మంత్రిత్వ శాఖ, రోటరీ క్లబ్, లైన్స్ క్లబ్, ప్రజా, అస్మిత, బాల రక్షణ సమితి వంటి అనేక స్వచ్ఛంద సంస్థలచే మహిళా ఖైదీల సంక్షేమానికి చర్యలు.
- * పార్లమెంట్ ప్రతినిధి బృందం ఆంధ్రప్రదేశ్ మహిళా ఖైదీలను ఆదర్శ ఖైదీలుగా గుర్తించింది.
- * మహిళా ఖైదీల పిల్లలను జైలు బయట పాఠశాలలకు పంపడం దేశంలో ఇక్కడే మొదటిసారి.

నేరాలు

- * దేశంలో అతి తక్కువ నేరాలు జరుగుతున్న రాష్ట్రం ఆంధ్రప్రదేశ్.
- * ఇతర రాష్ట్రాలతో పోలిస్తే మన రాష్ట్రంలో నేరాలు తక్కువ.
- * మహారాష్ట్ర, కర్ణాటక, తమిళనాడు, మధ్యప్రదేశ్లతో పోలిస్తే మన రాష్ట్రంలో ఆస్తుల నేరాలు తక్కువే.
- * ప్రతి లక్ష జనాభాకు మన రాష్ట్రంలో 30.42 కేసులు నమోదు.
- * 1998 నుంచి రాష్ట్రంలో హత్యలు గణనీయంగా తగ్గాయి.
- * 1997లో 2688 హత్యలు జరగగా 2003 నవంబర్ వరకు 2298 జరిగాయి.
- * గత ఎనిమిదేళ్ళలో రాష్ట్రంలో బందిపోటు దొంగతనాలు కూడా తగ్గాయి.
- * 1995లో 545 బందిపోటు దొంగతనాలు జరగగా గత ఏడాది నవంబరు వరకు 153 జరిగాయి.
- * దోపిడీలు 1995లో 816 జరగగా ఈ ఏడాది వాటి సంఖ్య 591 అయింది.
- * 1995లో 4351 లూటీలు జరగగా ఈ ఏడాది 1988 జరిగాయి.

మహిళలపై నేరాలు

- * మహిళాభ్యుదయానికి ప్రభుత్వం కట్టుబడి వుంది.
- * మహిళలపై నేరాలకు సంబంధించిన కేసుల దర్యాప్తునకు పోలీసు శాఖ అధిక ప్రాధాన్యత.
- * మహిళల ఆర్థిక స్థితిగతులను పెంచడంతో పాటు వారి రక్షణకు ప్రభుత్వంచే అనేక చర్యలు.
- * మహిళలపై జరిగే నేరాల పర్యవేక్షణకు హైదరాబాద్ లో సి.ఐ.డి. శాఖలో ఎస్.పి. నేతృత్వంలో మహిళా రక్షణ విభాగం.
- * భార్య భర్తలమధ్య వచ్చే తగాదాల పరిష్కారానికి అన్ని జిల్లా కేంద్రాలలో "ఫ్యామిలీ కౌన్సెలింగ్ సెంటర్లు".
- * రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా పోలీసు శాఖ 153 ఫ్యామిలీ కౌన్సెలింగ్ సెంటర్లను నిర్వహిస్తోంది.

రాష్ట్రాల వారిగా

తీవ్రనేరాలు - ఆంధ్రప్రదేశ్ స్థితి

	(శాతం)
ఉత్తరప్రదేశ్	16.5
బీహార్	13.6
రాజస్థాన్	11.0
మధ్యప్రదేశ్	8.5
మహారాష్ట్ర	7.3
కర్ణాటక	5.7
తమిళనాడు	5.2
ఆంధ్రప్రదేశ్	4.6
పశ్చిమబెంగాల్	4.5
అస్సాం	4.0
ఇతర రాష్ట్రాలు, కేంద్రపాలిత ప్రాంతాలు	19.1

క్రెం రేటు ఇతర రాష్ట్రాలతో పోలిక

(ఒక లక్ష బనాభాకు)

దేశ నగటు	1086.8
ఒరిస్సా	1602.7
తమిళనాడు	1403.0
కర్ణాటక	1353.8
మహారాష్ట్ర	1237.3
ఆంధ్రప్రదేశ్	939.3
మధ్యప్రదేశ్	865.2

ప్రధాన నగరాల్లో క్రెం రేటు

(ఒక లక్ష బనాభాకు)

బెంగుళూరు	3312.6
ఢిల్లీ	2882.2
నార్ పూర్	2838.0
అహ్మదాబాద్	2346.8
విశాఖపట్నం	1197.4
ముంబై	1166.1
హైదరాబాద్	1014.1
చెన్నై	627.9

**ఆసుల నేరాలు
ఇతర రాష్ట్రాలతో పోలిక**

(ఒక లక్ష జనాభాకు)

దేశం సగటు	284.8
మహారాష్ట్ర	512.5
మధ్యప్రదేశ్	347.0
కర్ణాటక	345.1
తమిళనాడు	300.9
ఒరిస్సా	293.1
ఆంధ్రప్రదేశ్	220.3

బంబిపోటు దోపిడీలు (1995-2000)

ఇతర రాష్ట్రాలతో పోలిక

(ఒక లక్ష జనాభాకు)

దేశం	4.8
మధ్యప్రదేశ్	5.0
మహారాష్ట్ర	4.3
ఆంధ్రప్రదేశ్	3.5
కర్ణాటక	3.2
తమిళనాడు	1.8
ఒరిస్సా	1.6

దోపిడీలు (1995-2000)

ఇతర రాష్ట్రాలతో పోలిక

(ఒక లక్ష జనాభాకు)

దేశం	13.6
మహారాష్ట్ర	18.7
మధ్యప్రదేశ్	18.2
ఒరిస్సా	14.1
కర్ణాటక	12.8
ఆంధ్రప్రదేశ్	6.4
తమిళనాడు	6.3

దొంగతనాలు (1995-2000)

ఇతర రాష్ట్రాలతో పోలిక

(ఒక లక్ష జనాభాకు)

దేశం	69.9
ఒరిస్సా	141.2
మహారాష్ట్ర	108.2
కర్ణాటక	107.0
మధ్యప్రదేశ్	70.6
తమిళనాడు	61.3
ఆంధ్రప్రదేశ్	55.6

**శారీరక సంబంధమైన నేరాలు
(1995-2000) ఇతర రాష్ట్రాలతో పోలిక**

(ఒక లక్ష జనాభాకు)

దేశం	265.7
కర్ణాటక	426.2
తమిళనాడు	349.0
మధ్యప్రదేశ్	347.8
ఆంధ్రప్రదేశ్	295.5
మహారాష్ట్ర	292.7
ఒరిస్సా	173.9

**హత్యలు (1995-2000)
ఇతర రాష్ట్రాలతో పోలిక**

(ఒక లక్ష జనాభాకు)

దేశం సగటు	23.5
ఒరిస్సా	25.2
ఆంధ్రప్రదేశ్	22.1
కర్ణాటక	19.9
మహారాష్ట్ర	19.6
తమిళనాడు	18.7
మధ్యప్రదేశ్	18.6

**లూపీలు (1995-2000)
ఇతర రాష్ట్రాలతో పోలిక**

(ఒక లక్ష జనాభాకు)

దేశం సగటు	55.9
కర్ణాటక	95.9
తమిళనాడు	65.0
మహారాష్ట్ర	39.5
మధ్యప్రదేశ్	31.4
ఒరిస్సా	30.0
ఆంధ్రప్రదేశ్	29.2

రాష్ట్రంలో హత్యలు

1990-1994	12,084
1995-2000	12,640
2000-2003	9,180

రాష్ట్రంలో బందిపోటు దోపిడీలు

1990-1994	3,890
1995-2000	2252
2000-2003	772

రాష్ట్రంలో దోపిడీలు

1990-1994	5,486
1995-2000	3,919
2000-2003	2,321

రాష్ట్రంలో దొమ్మీలు

1990-1994	20,025
1995-2000	17,462
2000-2003	8,333

- ❖ ప్రభుత్వం కల్పించిన సుహృద్భావ వాతావరణంతో కుటుంబంలో జరుగుతున్న హింస, వేధింపులపై మహిళలు పోలీసు స్టేషన్లకు వచ్చి ఫిర్యాదులు ఇస్తున్నారు.
- ❖ మహిళలపై జరిగే నేరాలను విచారించేందుకు హైదరాబాద్ లో 2, విజయవాడ, విశాఖపట్టణాలలో ఒక్కొక్క మహిళా కోర్టులు స్థాపన.
- ❖ హైదరాబాద్ లో 2, వరంగల్, విజయవాడ, కర్నూలు, విశాఖపట్నం, తిరుపతిలలో ఒక్కొక్కంటి వంతున మొత్తం 7 ఫ్యామిలీ కోర్టులు.
- ❖ మహిళలపై జరిగే అత్యాచారాల అదుపునకు వీలుగా మహిళా పోలీసులను పెంచాలని ప్రభుత్వ నిర్ణయం.
- ❖ పోలీసు స్టేషన్లలో మహిళా పోలీసులకు ప్రత్యేక వసతి.

దళితులకు తగు న్యాయం

- ❖ షెడ్యూల్డ్ కులాలు, షెడ్యూల్డ్ తెగల వారిపై జరిగే అత్యాచారాల కేసుల దర్యాప్తు, విచారణకు సి.ఐ.డి.లో ప్రత్యేక విభాగం.

- * అస్పృశ్యత, అత్యాచారాలపై విచారణ జరిపి వాటి నివారణకు సూచనలు చేసేందుకు హైకోర్టు రిటైర్డ్ న్యాయమూర్తి జస్టిస్ కె. పున్నయ్య కమిషన్ నియామకం.
- * జస్టిస్ పున్నయ్య నివేదిక యథాతథంగా ప్రభుత్వ ఆమోదం.
- * ఎస్.సి., ఎస్.టి., అత్యాచారాల నివారణ చట్టం అమలు, బాధితుల పునరావాస చర్యల సమీక్షకు రాష్ట్ర స్థాయిలో ముఖ్యమంత్రి నాయకత్వాన నిఘా కమిటీ.
- * జిల్లా కలెక్టర్ నాయకత్వాన జిల్లా స్థాయి కమిటీలు.
- * షెడ్యూల్డ్ కులాలు, తెగలకు చెందిన కేసుల విచారణకు ప్రత్యేక కోర్టులు.
- * అత్యాచారాలు జరిగే ప్రాంతాలపై జిల్లా కలెక్టర్లు, ఎస్.పి.లు, పోలీసు కమిషనర్ల ప్రత్యేక నిఘా.
- * ఇలాంటి నేరాలు జరిగే ప్రాంతాల్లో ప్రత్యేక పోలీసు పికెట్లు.
- * అత్యాచారాల నిరోధానికి మైత్రి సభ్యుల వినియోగం.
- * దళితులకు ఆలయ ప్రవేశం కల్పన, రెండు గ్లాసుల విధానం రద్దు వంటి సాంఘిక సమానత్వ సాధనకై సబ్ ఇన్స్పెక్టర్, ఎం.ఆర్.ఓ., ఎం.డి.ఓ., సర్పంచ్లను వారానికి ఒక గ్రామాన్ని సందర్శించాలని ఆదేశాలు.
- * షెడ్యూల్డ్ కులాలు, తెగలకు చెందిన భూములను అక్రమంగా ఆక్రమించుకున్న వారి అరెస్టు, వారిపై చట్ట రీత్యా చర్యలు.
- * ఫిర్యాదుల నమోదుకై సర్కిల్ స్థాయిలో ఎస్.సి., ఎస్.టి., సెల్స్ ఏర్పాటు.
- * అస్పృశ్యత, అత్యాచారాల నివారణకై జస్టిస్ కె. పున్నయ్య అధ్యక్షతన రాష్ట్ర ఎస్.సి., ఎస్.టి. కమిషన్ ఏర్పాటు.
- * ఈ ఏడాది నియమించిన ఈ కమిషన్లో 5గురు సభ్యులు.

ఆర్థిక నేరాలు

- * దేశమంతా ఆర్థిక నేరాలు పెరుగుతున్నాయి.

- * 2001లో 4926 కేసులు, 2002లో 6580 కేసులు నమోదుకాగా 2003లో 8246 కేసుల నమోదు.
- * చార్మినార్, కృషి బ్యాంక్, సదరన్ ఉద్యాన్ (గ్రూప్), విజేత ఆగ్రోఫార్మ్, మురళీధర్ చిట్ ఫండ్స్, పురంజన్ కంపెనీ మొదలైన కేసులలో గత ఏడాది రూ. 59 కోట్ల ఆస్తుల జప్తుకు ప్రభుత్వ చర్యలు.
- * వాసవీ, ప్రుడెన్షియల్ బ్యాంకు డిపాజిటర్లకు చెందిన రూ. 117.3 కోట్ల ఆస్తుల స్వాధీనం.
- * డిపాజిటర్లను కాపాడేందుకు, డిఫాల్టర్లపై కఠిన చర్యలు పోలీసులు తీసుకునేందుకు వీలుగా 1998లో చట్టం ఏర్పాటు.
- * అదే విధంగా వ్యవస్థీకృత నేరాల అదుపునకు కూడా 2001లో మరో చట్టం.

ముఠాకక్షలు

- * కొన్ని రాజకీయ, స్వార్థపర శక్తులు ముఠాకక్షలకు పాల్పడుతున్నాయి.
- * కొందరు ముఠానాయకులు దొంగ మద్యం, జూదం, మట్కా అక్రమ మైనింగ్ కార్యక్రమాలకు పాల్పడుతున్నారు.
- * చిత్తూరు మినహా రాయలసీమ, గుంటూరు జిల్లాలోని పల్నాడు ప్రాంతాలలో ముఠాకక్షల సమస్య.
- * హింసను అణచివేసేందుకు చర్యలు.
- * ముఠా రాజకీయాలకు వ్యతిరేకంగా ప్రచారం.
- * రాయలసీమ ప్రాంతాలలో టెండర్లు దాఖలు చేసేటప్పుడు కాంట్రాక్టర్ల నుంచి డబ్బులు గుంజడం, బెదిరించడం వంటి చర్యలను అరికట్టడానికి చర్యలు.
- * అక్రమ మద్యం, బాంబుల తయారీ, అక్రమ ఆయుధాలను పట్టుకునేందుకు నిరంతరం ప్రత్యేక దాడులు.
- * నేరాలకు పాల్పడే కిరాయి గూండాలపైనే కాక వారిని ప్రోత్సహించే ముఠానాయకులపై కూడా చర్యలు.

రాష్ట్రంలో మురాకక్షలతో జరిగిన హత్యలు

1991-1995	228
1996-2000	-
2001-2003	15

రాష్ట్రంలో మురాకక్షలతో జరిగిన దాష్టీకాలు

1991-1995	282
1996-2000	174
2001-2003	11

రాష్ట్రంలో మురాకక్షలతో జరిగిన దహనాలు

1991 - 1995	33
1996 - 2000	20
2001 - 2003	9

- * గత ఎనిమిదేళ్ళలో మురా కక్షలలో మరణించిన వారి సంఖ్య బాగా తగ్గింది.
- * కొన్ని గ్రామాల ప్రజలు మురాలను విడనాడారు. (కర్నూలు జిల్లా కృష్ణగిరి మండలం, కోయిలకొండ గ్రామం)

మారణాయుధాలు, బాంబుల పట్టినేత

- * మురాలకు ప్రధాన ఆయుధాలైన నాటుబాంబులు, మారణాయుధాల వెలికితీతకు ప్రత్యేకదాడులు.
- * గత మూడేళ్ళలో 798 మారణాయుధాలు స్వాధీనం, 506 మంది అరెస్టు.
- * ఇదే కాలంలో 3,58,612 నాటు బాంబులు, డిబోనేటర్లు, పేలుడు సామాగ్రి స్వాధీనం. 651 మంది అరెస్టు.

మత సామరస్యం

- * భిన్న మతాలు ఉన్న మన సమాజం శాంతితో ఉండాలంటే సహ జీవనం తప్పనిసరి.
- * మత సామరస్యాన్ని కాపాడటంలో దేశంలోనే ముందున్నాం.

రాష్ట్రంలో మత ఘర్షణలు

సంవత్సరం	సంఘటనలు	మరణాలు
1990-94	1026	289
1995-99	632	18
2000-03	287	9

హైదరాబాద్ నగరంలో కర్ఫ్యూ

	రోజులు
1990-1994	81
1995-1999	10
2000-2003	4

❖ ఐఎస్ఐ తీవ్రవాదులు, మతతత్వ శక్తులు ఉన్నా శాంతిని కాపాడాలి.

❖ మతతత్వ హత్యలు

1990-1994 - 289

గత 8 ఏళ్లలో - 24

❖ కర్ఫ్యూ విధింపు

- 1990-1994	హైదరాబాద్ లో	81 రోజులు
- 1990-91లో 3 నెలల్లో (29-10-1990 నుంచి 13-1-1991)		61 రోజులు
- 1995-2003లో రెండు సార్లు కర్ఫ్యూ విధింపు		13 రోజులు

❖ 2002 ఫిబ్రవరి/మార్చిలో గుజరాత్ ఘర్షణల తర్వాత కూడా రాష్ట్రం ప్రశాంతం.

❖ గణేష్ నిమజ్జనం, బోనాలు, రంజాన్ పండుగలు ప్రశాంతం.

❖ ఈ ఏడాది 3 సార్లు మత ఘర్షణలు - వెంటనే అదుపు.

❖ 15 మంది ఐఎస్ఐ తీవ్రవాదుల గుర్తింపు

147 మంది అరెస్టు.

3 పాకిస్తానీయులు.

❖ 3 ఏళ్ళలో 8 తీవ్రవాద సంస్థల గుర్తింపు.

87 మంది అరెస్టు

3 ఎన్కౌంటర్లు

❖ 3 ఏళ్ళలో 20 మంది మాఫియా ముఠా సభ్యుల అరెస్టు.

❖ భూ కబ్జా కేసుల్లో 6 గురి అరెస్టు.

పీపుల్స్ వార్

❖ 35 ఏళ్లుగా పీపుల్స్ వార్ తీవ్రవాదం - రాష్ట్రాభివృద్ధికి విఘాతం

❖ ప్రయివేటు - ప్రభుత్వ ఆస్తుల విధ్వంసం

- ❖ 2534 మందిని హత్య చేశారు.
- ❖ తీవ్రవాదంతో పోరాడి 503 మంది పోలీసులు ప్రాణాలు కోల్పోయారు.
- ❖ 255 మంది ప్రజా ప్రతినిధులు హత్యకు గురయ్యారు.
- ❖ అభివృద్ధిని అడ్డుకుంటున్నారు.
- ❖ వీళ్ళు లేకపోతే మరింత అభివృద్ధి జరిగేది.
- ❖ గత ప్రభుత్వాలు ఒకే విధమైన పద్ధతులు అవలంబించక పోవడం వల్లే పెరిగిన తీవ్రవాద సమస్య.

అప్పటి పరిస్థితి

- ❖ 1996-97లో 22 పోలీసు స్టేషన్లపై దాడి
- ❖ 1996-97 లో
 - 15 ల్యాండ్ లైన్ల పేల్చివేత
 - 98 మంది పోలీసుల హత్య
 - 358 మంది అమాయకుల హత్య
 - పోలీసుల్లో నైతిక బలం సన్నగిల్లడం
 - రాజీనామా చెయ్యాలని, ప్రజా ప్రతినిధులకు బెదిరింపులు
 - అక్రమంగా డబ్బులు వసూలు
 - అభివృద్ధి పనులకు అడ్డంకి (రోడ్లు, నీటిపారుదల ప్రాజెక్టుల నిర్మాణం)
 - ప్రభుత్వం ఇచ్చే సౌకర్యాలు పీపుల్స్ వార్ గ్రూప్ హై జాక్
 - నక్కలలైట్లపై పోరాటానికి పోలీసులు వెనుకంజ
 - ప్రజా ప్రతినిధులు, అధికారుల కిడ్నాప్
 - పీపుల్స్ వార్ ప్రజా కోర్టుల పేరుతో అరాచకాలు.
 - స్వేచ్ఛగా ఆయుధాలతో తిరగడం

నక్కలైట్లు - ఆస్తుల విధ్వంసం

మొత్తం నష్టం	రూ. 200 కోట్లుపైగా
ఆర్.టి.సి. బస్సులు	1099
ప్రభుత్వ వాహనాలు	237
ప్రైవేటు వాహనాలు	704
ప్రభుత్వ, ప్రైవేటు భవనాలు	476
బ్యాంకులు	104
టెలిఫోన్ ఎక్స్ఛేంజీలు	282
రైల్వే స్టేషన్లు	92
మొత్తం ఆస్తులు	3392

నక్కలైట్లు చేసిన హత్యలు

● మరణించిన వారు	2539
● ఎస్.సీ.లు	141
● ఎస్.టి.లు	247
● బి.సి.లు	1590
● ఇతర కులాలు	561

నక్కలెట్లచే హత్య గావించబడిన వారు

ఎస్.సి., ఎస్.టి., బి.సి.	-	1978
అగ్రకులాల వారు	-	561

నక్కలెట్లచే రాజకీయ నాయకుల హత్యలు

మొత్తం	-	255
బి.జె.పి.	-	32
కాంగ్రెస్	-	53
తెలుగుదేశం	-	145
సి.పి.ఐ.	-	7
సి.పి.ఎం.	-	10
ఇతరులు	-	8

- ప్రజలు అయిష్టంగానే ఆహారం ఇవ్వబడిన పరిస్థితి
- పీపుల్స్ వార్ అనుబంధం సంఘాల కార్యకలాపాలు ముమ్మరం
- పీపుల్స్ వార్ బాధ తట్టుకోలేక చిన్న వ్యాపారుల వలస
- చట్ట విరుద్ధ సమ్మెలు (ఉదా: సింగరేణి)

ఆ తర్వాతి పరిస్థితి

- ❖ 1994 నుంచి ప్రభుత్వం ఖచ్చితమైన వైఖరి
- ❖ 1996 జూలై 23 నుంచి నిషేధం అమలు
- ❖ 1998 నుంచి నేరాల అదుపు
- ❖ నక్కలిజం అదుపు కోసం అన్ని రకాల చర్యలు.
 - వెనుకబడిన ప్రాంతాల అభివృద్ధి
 - పోలీసులకు శిక్షణ
 - లొంగిన నక్కల్స్ పునరావాసం
- ❖ ప్రజల్లో నాయకత్వ లక్షణాలు పెంపు
- ❖ మధ్యదళారుల ఆటకట్టు
- ❖ జన్మభూమి కార్యక్రమం అమలు
- ❖ స్వయం సహాయ సంఘాల ఏర్పాటు.

- వన సంరక్షణ సమితులు 7,170 గ్రూపులు	-	14,13,000 సభ్యులు
- డ్వాక్రా 4,75,000 గ్రూపులు	-	65,40,000 సభ్యులు
- సిఎంఇవై 38,615 గ్రూపులు	-	3,50,000 సభ్యులు
- ❖ ఇవే కాకుండా, నీటి వినియోగదారుల సంఘాలు, విద్యా కమిటీలు, వాటర్ షెడ్ డెవలప్ మెంట్ కమిటీలు.

- ❖ పేదల సంక్షేమం కోసం, లబ్ధి కోసం ప్రత్యేక పథకాలు అమలు ఉదా: పనికి ఆహార పథకం
- ❖ మారుమూల గ్రామీణ ప్రాంతాలకు రోడ్లు, కాల్వలు, స్కూలు భవనాలు, ఆస్పత్రులు.

పునరావాసం

- ❖ లొంగిన నక్కలైట్లకు పునరావాసం కల్పించేందుకు పటిష్టమైన చర్యలు.
 - లొంగిన వెంటనే రూ. 5,000
 - రివార్డు మొత్తం అతనికే చెల్లింపు
 - స్వయం ఉపాధి కింద రూ. 4 లక్షల మరోసాయం
 - అర్హతను బట్టి భూమి, ఇల్లు కేటాయింపు
- ❖ ఇప్పటి వరకు రూ. 16.31 కోట్ల చెల్లింపు
- ❖ 1855 మందికి పునరావాసం

లొంగిపోయిన నక్కలైట్లు	
(1996 నుంచి 2003 వరకు)	
1996	- 169
1997	- 89
1998	- 490
1999	- 317
2000	- 615
2001	- 520
2002	- 538
2003	- 859

నక్కల్ని బాధిత కుటుంబాలకు సాయం

- ❖ నక్కల్ని చేతిలో మరణించిన వారి కుటుంబాలకు సాయం చెయ్యడం ప్రభుత్వం తన కర్తవ్యంగా భావిస్తోంది.
 - ఆ కుటుంబాలకు రూ. 3.9 లక్షలు చెల్లింపు
 - శాశ్వత పునరావాసం కోసం రూ. 1.3 లక్షలు
 - తీవ్ర గాయాలకు రూ. 65,000
 - సర్పంచ్లు, ఎం.పి.టి.సి. సభ్యులు పిఎసిఎస్ చైర్ పర్సన్ల కుటుంబాలకు రూ. 5.2 లక్షలు
 - మండల అధ్యక్షులు, జడ్పిటిసి సభ్యులు, డిసిసిబి చైర్ పర్సన్ల కుటుంబాలకు రూ.6.5 లక్షలు
 - ఎం.పి.లు, ఎం.ఎల్.ఎ.లు, జెడ్.పి. చైర్ పర్సన్ల కుటుంబాలకు రూ. 13 లక్షలు
 - ఆస్తి నష్టానికి పూర్తి పరిహారం
 - ఉచిత వైద్య చికిత్స
 - కుటుంబ సభ్యుల్లో ఒక్కరికి ఉద్యోగం.
- ❖ గ్రామీణ ప్రాంత పోలీసు స్టేషన్ల బలోపేతం
- ❖ పోలీసు వ్యవస్థ బలోపేతం
 - అధునాతన శిక్షణ
 - అధునాతన ఆయుధాలు, కమ్యూనికేషన్ వ్యవస్థ, వాహనాలు
 - ప్రజలతో సన్నిహితత్వం
 - అండర్ గ్రౌండ్ క్యాడర్ కుటుంబ సభ్యుల కౌన్సెలింగ్
 - ప్రచారం

- ❖ పోలీసుల ప్రజా సేవ
 - గ్రామాల దత్తత
 - వైద్య శిబిరాలు
 - రోడ్లు, చెరువుల మరమ్మత్తు
 - స్పీర్స్ క్లబ్బులు, యూత్ క్యాంపులు
 - మైత్రీ సదస్సులు
 - గ్రామ సభలు
 - “పల్లె తల్లి పిలుస్తోంది”.
 - “కలసి నడుద్దాం” - కార్యక్రమాలు

నేరాల తగ్గుముఖం

- ❖ పీపుల్స్ వార్ నేరాలు

1996	-	1187
2002	-	511 (57% తగ్గుదల)
- ❖ పీపుల్స్ వార్ హత్యలు

1996	-	165
2002	-	75 (55% తగ్గుదల)
- ❖ ప్రభుత్వం అభివృద్ధి కార్యక్రమాలతో ప్రజలకు లాభం
- ❖ ప్రజల్లో చైతన్యం
- ❖ గ్రామస్తుల తిరుగుబాటు (ఆదిలాబాద్ జిల్లా నర్సాపూర్)

(కరీంనగర్ జిల్లా గుమ్మళ్ళపల్లి గ్రామం)

 - యువకుల చేరిక తగ్గుదల
 - ఉత్తర తెలంగాణలో వార్ తగ్గుదల

నక్సలైట్లు చేసిన నేరాలు (1996 నుంచి 2003 వరకు)

1996	-	1187
1997	-	1224
1998	-	1004
1999	-	778
2000	-	594
2001	-	667
2002	-	511
2003	-	715

నక్సలైట్లు చేసిన హత్యలు (1996 నుంచి 2003 వరకు)

1996	-	165
1997	-	193
1998	-	167
1999	-	118
2000	-	81
2001	-	154
2002	-	75
2003	-	128

- శాశ్వత చర్యలు
- అఖిలపక్ష సమావేశం 12-2-2002
- 22-3-2002
- 3-6-2002
- చర్యలు - పిబ్రవరి 2002
- వార్తో చర్యలు - జూలై 2002
- * ఈ ఏడాది మొత్తం నేరాలు 716
- హత్యలు 115
- ఎక్కువ మంది ఎస్.సి., ఎస్.టి.లు
- ద్వైకా ఆర్గనైజర్ రాయపాటి అన్నపూర్ణమ్మ హత్య 21/7/2003
- జొన్నగరి యల్లమ్మ (సిరిగిరిపాడు గుంటూరు జిల్లా)
- హనుమాపురం, గుంటూరు జిల్లా ఇద్దరు గిరిజనుల హత్య
- టి.డి.పి., బి.జె.పి. కార్యకర్తలపై వార్ గురి.
- మాధవరెడ్డి, హయగ్రీవాచారి, కె.ఎస్. వ్యాస్, పరదేశీ నాయుడు, మాగుంట సుబ్బరామిరెడ్డి, శ్రీపాదరావు, ఉమేష్ చంద్ర, రాగ్యానాయక్, బుడ్డా వెంగళ రెడ్డి, డి. వెంకటరావు, పురుషోత్తమరావు, మైసయ్య, సురేందర్, రంగదాస్ తదితర పలువురు ప్రముఖ రాజకీయ నాయకుల హత్య.
- * జైపాల్ యాదవ్ పై దాడి
- * ఏడాదిలో 73 గ్రామాలలో తిరుగుబాటు
- * ఆదిలాబాద్ జిల్లాలో 309 గ్రామాలు వ్యతిరేకంగా ప్రమాణం.
- * అలిపిరి దాడి

విజ్ఞప్తి

- * ఏ అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు జరగాలన్నా, మనకు శాంతి సౌభాగ్యాలు ముఖ్యం.
- * శాంతి సౌభాగ్యాలు పరిరక్షించడం, పోలీసుశాఖ ఒక్కరి బాధ్యత కాదు.
- * దీనిలో మనమంతా పాలుపంచుకోవాలి.
- * ప్రజలెప్పుడూ పోలీసులతో సహకరించాలి.
- * ప్రజలు భయభ్రాంతులు కాకుండా వారి ఆస్తులను రక్షించుకోవడం, ప్రకృతున్న వారికి కూడా సహాయం చేయడం, పోలీసులకు సమాచారం అందజేయడం చాలా ముఖ్యం.
- * ఇది తమకు సంబంధించినది కాదు అనే భావం ప్రజల్లో రాకూడదు.
- * అలాంటి పరిస్థితి ఎవరికైనా ఎప్పుడైనా రావచ్చు.
- * అందుకే అప్రమత్తతతో ప్రజలందరు కలిసి కట్టుగా నేరాలను అరికట్టాలి.
- * నేరగాళ్ళు ఎవరైనా మీ చుట్టుపక్కల సంచరిస్తే, వారి ప్రవర్తనపై అనుమానం కలిగితే, వెంటనే మీరు పోలీసులకు తెలియపరచడం మీ కర్తవ్యం.

ముగింపు

- * ప్రజాస్వామ్య దేశంలో హింసకు తావులేదు.
- * ప్రజలు తమకు ఇష్టమైన ప్రభుత్వాన్ని ఎన్నుకుంటారు.
- * 30 ఏళ్ళలో పి.డబ్ల్యు.జి ఏం సాధించిందో ఆలోచించుకోవాలి.
- * పేద ప్రజల్ని, రాజకీయ నాయకుల్ని చంపితే ఏం వస్తుంది?
- * ప్రభుత్వ ఆస్తులు ధ్వంసం చేసి ఏం సాధిస్తారు?

- * కమ్యూనిస్ట్ దేశాలలోనే కమ్యూనిజం అంతం అయింది.
- * చైనాలో మార్కు - ప్రపంచంలో వేగంగా అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశంగా గుర్తింపు.
- * ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రజలు విజ్ఞులు. ప్రభుత్వం చేస్తున్న అభివృద్ధిని గుర్తించారు.
- * అందుకే వారిలో చైతన్యం వచ్చింది.
- * ఈ చైతన్యం ఇదే విధంగా కొనసాగాలి.
- * అప్పుడే ప్రభుత్వం మరింత సేవ చేసేందుకు వీలు కలుగుతుంది.